

यूपाहुत्यश्वादानयवावपनानि सकृत् ॥ १॥ तत्र यूपैकादशिन्यां यूपा-
हुतिः अश्वादानं यवावपनं चेत्येतानि सकृत् भवन्ति . कुतः यूपाहुतिस्ताव-
दाराडुपकारं करोति . अतश्च सर्वयूपहेदनात्प्राक् हूयमाना अगृह्यमाणविशेष-
त्वात्तत्त्वं भवति . सकृदात्तयैवाश्वा सर्वयूपावटपरिलेखादिसिद्धेः सकृदेव भवति .
एकवारमेव संस्कृताभिर्यवमतीभिः प्रोक्षणीभिः सर्वयूपानां प्रोक्षणसिद्धेः सकृदेव
यवावापः . अत आराडुपकारकत्वादितानि तत्त्वं भवन्ति । एकादशानां यूपानां
जोषणम् द्वादशस्योपशयस्य च त्रयोदशस्य त्वाष्ट्रार्थयूपस्य च नाभिमात्रस्य च ।

भेदेनान्यत्सांनिपातिवात् ॥ १० ॥ यूपावपनेभ्यो यदन्ययूपाङ्गं यूपावटाङ्गं
वा तद्भेदेन भवति . प्रतियूपं प्रत्यवटं वा तस्यावृत्तिर्भवति . संनिपत्योपकार-
कत्वात् . संनिपत्योपकारकं हि गृह्यमाणविशेषत्वाद्विद्यते . तस्मात्परिलेखनादि
अवटहोमात्तं प्रत्यवटं भिद्यते . अङ्गनादि च परिव्ययणान्तं प्रतियूपं भिद्यत
इति । उदकसंस्थे यूपावटपरिलेखने प्राप्तः उच्यते .

मध्यमं परिलिख्योत्तरम् ॥ ११ ॥ प्रथमं ममं यूपावटं वेदेः पूर्वार्थशङ्कु-
स्थाने पण्य तस्योत्तरं परिलिखेत् ।

दक्षिणं वा ॥ १२ ॥ अथवा मध्यमं परिलिख्य तस्मादक्षिणं परिलिखेत् ।

व्यत्यासमितरान् ॥ १३ ॥ इरान्यूपावटान्व्यसं परिलिखति व्यत्यस्य-
व्यत्यस्य णामुल्लयमाभीक्ष्ण्ये . तथा हि उत्तरं वेति पक्षे प्रथमं मध्यमं परिलिख्य
तस्मादुत्तरं द्वितीयम् मध्यमादक्षिणं तृतीयम् द्वितीयादुत्तरं चतुर्थम् तृतीयादक्षिणं
पञ्चमम् चतुर्थादुत्तरं षष्ठम् पञ्चमादक्षिणं सप्तमम् षष्ठादुत्तरमष्टमम् सप्तमादक्षिणं
नवमम् अष्टमादुत्तरं दशमम् नवमादुत्तरमेकादशमिति (१०. ट. ६. ४. २. १. ३. ५. ७. १. ११)
अथ दक्षिणं वेति पक्षे मध्यमं परिलिख्य तस्मादक्षिणं द्वितीयम् मध्यमादुत्तरं
तृतीयम् नवमादुत्तरमेकादशमिति (११. १. ७. ५. ३. १. २. ४. ६. ८. १०) . उद्ग्रयणे अस्य
क्रमस्य श्रुतत्वात् स य उत्तरोऽग्निष्ठांतिष्ठतइति (३. ७. २. ५) . तत्र च सूत्रकारो
वद्व्यति यथाऽद्ग्रयतीति (१८) . यथोद्धितमेव च पश्चालम्भं वद्व्यति (२६) . तेन
यूपोद्ग्रयणस्य पशुनियोजनार्थत्वाद्यूपार्थत्वाच्चावटपरिलेखनस्योद्ग्रयणक्रमेणैव परि-
लेखनमिति ।